

serne består i ulovlig fremstilling af eksemplarer af værker eller af arbejder eller frembringelser, der beskyttes efter reglerne i §§ 45–49 eller i, at sådanne produkter gøres tilgængelige for almenheden. Hovedreglen er, at der i disse tilfælde normalt kun vil kunne idømmes straf af bøde. Ifølge bestemmelsens stk. 2 vil straffen imidlertid i tilfælde af forsætlige overtrædelser begået ved en erhvervs-mæssig fremstilling eller spredning af eksemplarer under særligt skærpende omstændigheder kunne stige til hæfte eller fængsel indtil 1 år. Særligt skærpende omstændigheder anses navnlig at have foreligget, hvis overtrædelser vedrører et betydeligt antal eksemplarer, eller hvis der ved overtrædelser har været tilsigtet en betydelig vinding.

Det er af væsentlig betydning, at der ved de af stk. 2 omfattede overtrædelser nu vil blive mulighed for at idømme straf for forsøg, jfr. straffelovens § 21, stk. 3. Når strafbetingelserne i øvrigt er opfyldt, vil en forhandler, der pågribes med et stort lager af ulovligt fremstillede eksemplarer, som han har til hensigt at sælge eller udleje, herefter kunne idømmes straf, uanset om det kan bevise, at en ulovlig spredning af eksemplarer faktisk har fundet sted.

Med hensyn til de handlinger, som strafbelægges er der – i overensstemmelse med forslag fra udvalget til revision af den ophavsretlige lovgivning – på et enkelt punkt stillet forslag om en udvidelse. De såkaldte nærtstående rettigheder (som tilkommer udøvende kunstnere, fremstillere af fonogrammer og radioforetagender m.v.) er ikke tillagt en så vidtgående beskyttelse som de litterære og kunstneriske værker. Rettighedshaverne har ikke nogen eneret til spredning af eksemplarer af optagelser af deres præstationer. I almindelighed har denne begrænsning af beskyttelsen ikke nogen større betydning, idet en eventuel eneret antagelig ville være blevet begrænset i forhold til de lovligt udgivne eksemplarer, således som det med hensyn til de litterære og kunstneriske værker er sket i ophavsretslovens §§ 23 og 25. Med hensyn til de ulovligt fremstillede eksemplarer savnes beskyttelsen imidlertid, idet det ikke er muligt at gribe ind overfor en forhandler, som distribuerer store oplag af ulovlige eksemplarer. Man kan nok forlange inddragelse af eksemplarerne, men forhandleren kan kun straffes i de tilfælde, hvor der kan statueres medvirken til den ulovlige eksemplar fremstilling. I forhold til de egentlige ophavsrettigheder foreligger en sådan straffehjemmel, jfr. den gældende lovs § 55, stk. 1, nr. 1, og lovsforlagets § 55, stk. 1, nr. 1, og desuden er den særligt hjemlet for så vidt angår fotografiske billeder, jfr. fotografifilo-

vens § 17, stk. 1, 3). Der ses ikke at være nogen grund til denne forskelsbehandling, og det er derfor foreslået, at en regel svarende til den fotografiretlige gennemføres med virkning for udøvende kunstnere, fonogramproducenter og radio- og fjernsynsforetagender. Bestemmelsen herom er optaget i § 55, litra 3.

Straffebudet omfatter ikke blot spredningen, men også det forhold at de ulovligt fremstillede eksemplarer udbydes til salg. I almindelighed vil det, at eksemplarerne udbydes til salg formentlig kunne betragtes som en forberedelseshandling til spredning blandt almenheden, og det ville derfor som følge af den ændrede strafferamme i tilfælde, som omfattes af § 55, stk. 2, allerede være strafbart i medfør af straffelovens § 21. Bestemmelsen omhandler lyd- eller billedoptagelser, dvs. grammo-fonplader, lydånd, film, videobånd og alle andre indretninger, som kan gengive lyd og/eller levende billeder.

Til § 55 a

Bestemmelsen fastsætter, at der kan idømmes bødestraf i tilfælde, hvor der er tale om forsætlige eller groft uagtsomt foretagne overtrædelser, der er af en sådan karakter, at man har fundet, at bøde under alle omstændigheder vil udgøre en tilstrækkelig strafsanktion. Det er ikke dermed sagt, at disse overtrædelser f.eks. når det drejer sig om overtrædelser af de regler, der er givet til værn for ophavsmandens eller den udøvende kunstners ideelle rettigheder, ikke efter omstændighederne kan være grove retskrænkelser, men muligheden for idømmelse af straf vil her i almindelighed være af mindre betydning for den forurettede end de andre retsmidler, som vil kunne tages i anvendelse, herunder adgangen efter § 56 til godtgørelse for ikke-økonomisk skade.

Til § 55 b

Bestemmelsen svarer med enkelte redaktionelle ændringer til den gældende lovs § 55, stk. 3 om visse tilfælde af import af eksemplarer, der er fremstillet uden for riget under sådanne omstændigheder, at en tilsvarende fremstilling her i riget ville være i strid med loven. Ifølge stk. 2 er der også i dette tilfælde hjemmel til, at den normale bødestraf under særligt skærpende omstændigheder kan stige til hæfte eller fængsel i indtil 1 år.

Til § 55 c